

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v, za dyakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Branite svojo vero!

Katoličani, branite katoliški zakon! Katoliški zakon je nerazdružljiv; razdreti ga more samo smrt, drugi nima nihče pravice razvezati zakonske zveze. To je katoliški nauk, to je nauk Kristusov, in kar je Kristus zapovedal, tega ne more nihče na svetu odpraviti.

Katoličani! zoper sv. zakon rohnijo zdaj po celi Avstriji nasprotniki in sovražniki sv. cerkve; zahtevajo namreč postavo, ki bi dovolila, da sme zakonski mož zapustiti svojo ženo in žena svojega moža ter si drugega vzeti, kadar in kolikokrat kateri hoče. Katoličani! pomislite, kako zlo bi bilo to za človeško družbo! Kaj bi trpele žene, katere bi možje zapustili, ko so se postarale in bi se jih naveličali?! Kdo bi skrbel za nje?! Kaj bi storil mož, ako bi ga žena meni nič tebi nič zapustila in za drugim šla, mesto da bi skrbela za otroke! Kako ubogi bi bili otroci, za katere bi se nihče ne brigal! Katoličani! vzdignite se zoper nakane sovražnikov sv. cerkve ter jim glasno in najodločneje zakličite: roke proč od sv. zakona!

Sovražniki vaši zbirajo po celi Avstriji podpise brezvercev, židov, socialnih demokratov in drugih nasprotnikov sv. cerkve za tako postavo, ki bi dovolila razdružitev zakonov. Od hiše do hiše hodijo iskat podpise, v gostilnah vsiljujejo gostom pole, da bi se podpisali, še na ulicah pošteni ljudje nimajo miru pred njimi! Lažejo, kar se da, da le ljudstvo vkanijo za podpis.

Katoličani! glejte, kako so vaši nasprotniki marljivi pri delu za slabo stvar! Učimo se od nasprotnikov marljivosti za dobro stvar! Vsak pošten

katoliški mož, vsaka poštna katoliška žena, vsak vesten mladenič in vsaka pridna deklica, ki ne obiskuje več šole, naj se podpiše za obranitev katoliškega zakona! Pole, na katerih se zbirajo podpisi zoper nekatoliški zakon, se dobijo v vsakem župnišču! Iz vsake vasi se naj izbere priden in navdušen katoliški mož ali mladenič ali pa tudi žena ali deklica, ki hodi s tako polo od hiše do hiše, in sicer tako dolgo, dokler niso vsi podpisali. Te pole se bodo potem poslale na Dunaj.

Ako je v kaki župniji zmanjkalo tiskanih pol, se naj vzame navadni beli papir ter se naj na vrhu zapiše: Podpisani najodločneje protestiramo zoper razdružitev katoliškega zakona! In na te pole se naj potem pridno zbirajo podpisi. Katoličani! tekunajte med seboj, kdor bo nabral več podpisov za dobro stvar! Čas za pobiranje podpisov se je raztegnil do 20. marca. Na delo tedaj vsi, ki čutijo katoliški, da še v teh 14 dneh po Avstriji naberemo na milijone podpisov in tako rešimo katoliški zakon!

Volilna svoboda.

Obenem z zakonskim načrtom o volilni pravici je vlada predložila državnemu zboru tudi načrt o kazenskih določbah v varstvo volilne svobode. Določbe tega zakona bodo veljale pri volitvah za državni zbor, za volitve v deželni zbor, za občinske volitve in v okrajne zastope. Naši slovenski kmetje bodo ta načrt gotovo z veseljem pozdravili, kajti proti surovosti in nasilstvu nemčurskih, šnopsarskih nasprotnikov dosedaj niso imeli nobenega obrambnega sredstva.

V načrtu predlagane kazni so naperjene proti uplivanju na volitve in če se volilec prepreči od-

daja glasovnice, proti volilni slepariji, preprečenju določitve volilnega izida, proti kršenju volilne tajnosti in preprečenju volilnih shodov.

Za uplivanje na volitve se smatra: volilno podkupovanje, ako se koga k volitvi prisili, in javno razširjevanje neresničnih reči, da se vpliva s tem na oddajo glasov.

Kot kaznjivo preprečenje izvrševanja volilne pravice se smatra: protipostavna prilastitev tujih volilnih legitimacijskih papirjev, pridržavanje istih, da jih volilec ne dobi v roke, in preprečenje volilca, da ne more oddati glasu.

Kar se tiče volilne sleparije, je predlog popolnoma v okvirju dosedanje postave. Kaznovan bo, kdor bo izvrševal volilno pravico, ki mu ne gre, in naj bo to v sporazumljenju z volilnim opravičencem ali brez sporazumljenja, kdor bo potvoril glasovanje in izid glasovanja. Kot poseben slučaj volilne sleparije se označuje izpolnitev volilnega listka v nasprotju z danim naročilom. Ta določba hoče posebno ščititi one, ki ne znajo čitati in pisati, da se njihovo neznanje ne bo izkoriščalo.

Kar se tiče motenja volitve same, je predloga naperjena proti temu, ako se prepreči volilni izid po odstranitvi, razmetavanju in ako se oddane glasovnice in volilni imenik narede za nerabne.

Da se zagotovi še nadaljna volilna svoboda, dobi volilna tajnost posebno zakonito varstvo z zadržano prepovedjo, vsled katere ne bo mogoče protipostavno izvedeti, kako so glasovali posamezni volilci.

Ker se je v novejšem času mnogokrat pripetilo, da so bili volilni shodi s silo pregnani, ukrenilo se je potrebno, da se bodo taki shodi mogli nemoteno vršiti. Načrt predlaga, da se kaznujejo vsi oni, ki bi ob času volilnih shodov komurkoli ovirali pristop, ki bi se nepoklicano hoteli tja vrniti, ali ki bi hoteli mogoče s silo izriniti ali pa celo odstraniti one, ki so shod sklicali, ki istega vodijo — oziroma, ki bi se naredbam slednjih siloma ustavljali.

LISTEK.

Za križ in svobodo zlato!

Balkanska povest. Spisal I. V. Starogorski.

(Dalje.)

„Ded Vjeruša!“ so se oglasile ženske. Moški so mu podajali roke. „Kako naj vas spoznamo, ko imate to obleko?! Kam ste pa djali brado?“

„Kaj vam mari, hm...?!“ se je razkoračil Vjeruša in se obrl ob bok. „Mislite, da potem nisem več Vjeruša, če nimam brade in vaše noše?“

Nato je nastalo pripovedovanje, kaj se je zgodilo, kako sta ušla. Ženske so si brisale solze o nesreči Kosenke ter hvaležno pogledovale Vjerušo, ko so čule, kako jo je otel. Njemu je pa to prijalo.

Kosenka je bila zopet oni otrok kakor pred groznim večerom. Le to ji je mučilo dušo, da nima Žarka. Ko je nehala pripovedovati, stopi nek človek naprej, očevidno od vstašev in pove, da je Slavša z Žarkom pobil vso četo Holubanovo, in njega pa nasadil na kol. Ko je Vjeruša to slišal, je objel poročevalca, Kosenka pa je sklenila roki, hvaležno pogledala k nebu in šepnila:

„Bog je pravičen!“

„Dal je popra tem besom,“ je dal Vjeruša duška veselju. „Rešena sva! — Tfu... Veselje Mohameda v raju je nepopisno, ker je dobil toliko lopovov!“

Vsi so se nasmejali Vjeruši.

„Če ste bili med Turki, ste morali tudi z njimi

tuliti,“ reče nek glas. „Gotovo ste molili preroka mesto Kristusa!“

„Nisem molil k preroku, ker še k Gospodu sem komaj imel priliko. Turki so mislili, da sem vnet alahovec. Pa naj se pražim v vicah za ta greh, če sem le enkrat molil malika!“

V tem je nastal večer. Globoko v gorovju se jim ni bilo več bati navala dušmanina. Kaj naj išče tukaj? Ali naj gre pod nož vstašev? Brezskrbno so našgali ognje in kuhali, kar je kateri imel. Vjeruša je pa bil poln šal. Konečno je jel popevati. Ognji so metali svetlobo in razsvetljevali ubogo rajo in prostor, ki je bil tako usmiljen, da jim je dal zavetja nocoj. Jutri pa pojdejo še dalje, globlje, tja v „orlova krila.“ Vjeruša je pa peval, da so mu migali dolgi brki in se svetili beli zobje, kakor risu:

„Oj tam je ovaj grad,

ki pun je starih bab... oj bab...“

Nekateri so ga poslušali, drugi so se mu smejali. Ženske pa so se jele hudovati. Vjeruša se je razkoračil, zavihal in pljunil. Že je hotel nekaj povedati, kar se začuje šum in okrog so se pokazale odsevane od ognja postave, kojih grozni obrazi so bili ostrmljenim ljudem kaj dobro poznani. Za hip tihote je zavladal grozen stok in jok, pomešan od zamahov jekla in hrestanje sabelj od kosti. Tihi gozd, ki je bil tako čaroben, je postal grozen. Po njem se je napolnilo smrtno vpitje in kriki Turkov.

Vjeruša je izstrelil par strelcov, podrl nekaj glav, nato se pa domislil Kosenke. Skočil je k nji. Ona je streljala po Turkih. Vjeruša jo zgrabi za roko in potegne s seboj. Nikdo mu ni delal ovir,

ker so ga napadalec smatrali za svojega. Ali to, kar je mislil Vjeruša, se ni dalo doseči. Izmuzniti se ni dalo.

„Sveta Devica naj te varuje, ljubo dete,“ ji je šepnil na uho. „Zopet sva v turških rokah! Ne udajaj se obupu in misli na rešitev. Jaz ostanem pri tebi, in če mi jezik ne odpade, jim skuham kašo, da se bodo lovili za trebuhe. Za sedaj si pa moja jetnica!“

VIII.

Oddelek, katerega je poslal Osvinbeg nad begunce, je pobil vse. Obdržali so si le mlade ženske. Ko so se vrnili k svoji četi, je pregledal beg plen. Njegov oduren obraz se je raztegnil v nekaj poželjiv nasmeh, ko je videl mlade deklice, preplašene. Radovala se je njegova pasja duša nad nedolžnostjo revic. Prepustil jih je vojakom, sam si pa pridržal najlepše. Vjeruša je stal s svojo jetnico na strani. Srce mu je utripalo. Bo mu li mogoče obvarovati golobico grabežljivemu jastrebu. Kosenka je pa drhtela po vsem životu.

Osvinbegu se zasvetijo oči kakor divjemu biku, ko zagleda cvet jetnic. Po strani pogleda Vjerušo. Ali hipoma ga pogleda še bolje. Močan stavec mu je moral prijati, ker se je obrnil k njemu.

„Ti si se mi pridružil prostovoljno, da mi pomagáš pogubiti nasilnike?“

„Effendij, tako je. Moja želja je bila vedno se biti zoper nasilstvo!“ je dejal Vjeruša.

Ni lagal. Kdo pa je bil večji nasilnik od Osvinbega in njegove tolpe?

„Ugrabil si lepo hurisko!“ reče beg in poželjivo gleda devojk, ki se je tresla kakor trepetlika.

Današnja številka ima „Naš Dom“ kot prilogo.

Posamezna kaznjiva dejanja smatrala se bodo po okolnosti kot pregreški ali prestopni. Posledica obsodbe vsled kaknega prekoračenja določil volilnega zakonskega načrta bo, da izgubi vsak, kdor bo kaznovan, pravico, voliti in biti voljen za dobo treh let.

Politični ogled.

Državni zbor je začel v torek dne 6. marca zopet zborovati. Najprej je posvetovanje o najnujnih predlogih socijaldemokratov in Rusinov zaradi dogodkov v Ladzkie, kjer so infanteristi streljali na neoborožene kmete in 3 ustrelili, 7 pa jih ranili. Ko se je sklenila stroga preiskava o teh dogodkih, prišla je na vrsto razprava o povišanju plače mlajšim sodnijskim uradnikom. Slovanska zveza, v kateri so tudi naši poslanci, je sklenila, da bo zastavila vse moči, da se krivice, namerjavane v vladnem načrtu za volilno pravico glede Slovencev popravijo. Razprava o volilni pravici se je menda še komaj v sredo dne 7. febr. začela.

Dr. Šusteršič proti načrtu nasprotnikov. Vodja slovenske ljudske stranke je zadnje nedelje, dne 4. marca na shodu v Ribnici govoril o sovražnikih nerazdružljivega zakonskega življenja: „Sovražniki kmeta, sovražniki ljudstva so vedno na delu, kako oškodovati kmečki stan. So gotovi ljudje, ki komaj čakajo, da bi ubogi kmet več dihati ne mogel. Doslej smo zaprečevali njihove namene, po novem volilnem redu pa bomo v stanu tudi kaj doseči. Povsod hočejo oškodovati krščansko ljudstvo: sedaj hočejo novo postaviti, po kateri bi bil razrušen krščanski zakon, da bi mož mogel svobodno zapustiti svojo ženo. Pravico imajo naši otroci, da ostane v veljavi krščansko načelo, da sta se oče in mati izbrala za celo življenje, poživljen bi bil tisti človek, ki bi ne imel toliko ljubezni do svojih otrok, da bi ne bil navezan na svojo ženo za celo življenje.“ (Gromovito odobravanje.)

Kmečka organizacija na Kranjskem. V Ribnici se je zadnje nedelje, dne 4. marca na shodu slovenske ljudske stranke ustanovila Kmečka zveza za ribniško-velikolaški okraj. Kot en mož so vstali kmetje zanj ter si podali roke, da hočejo mogočno in krepko napraviti to svojo organizacijo v strah vsem ljudskim sovražnikom. Na shodu so govorili poslanci dr. Šusteršič, Šuklje in Jaklič.

Zaupniki češke kmečke stranke so 1. t. m. izrekli zaupnico državnozbornemu klubu čeških kmečkih poslancev in odobrili izjavo, ki obsoja vladni načrt, ker je naperjen proti Slovanom in osobito proti Čehom v čeških kmečkih občinah.

Načrt o ločitvi zakona v Italiji. Novo italijansko ministrstvo Sonino noče spraviti vladnega načrta o ločitvi zakona pred državni zbor. Zbali so se italijanskih katoličanov, ki so nastopili z vso odločnostjo proti liberalnemu napadu na zakonsko življenje. Upamo, da si tudi v Avstriji skrhajo

nasprotniki neločljivega zakona zobe ob odločnem odporu ljudstva.

Vojska za cerkve na Francoskem. Vlada se je polastila cerkev francoskega ljudstva in uradniki hodijo od cerkve do cerkve, da zapisujejo vse premičnine v cerkvi. Ljudstvo se povsod ustavlja vladnim roparjem. V okraju Haute Loire so kmetje skopali po cestah, ki vodijo v vasi, s smodnikom podsute rove. Kmetje pričakujejo vojake oboroženi s kosami in vilami, ženske pa imajo pripravljen krop, da bi polivale z njim vojake.

Na Ruskem so se začele volitve v državno dumo (zbor). Voli se v 4 skupinah. Te skupine so: 1. graščinska, 2. kmečka, 3. meščanska in 4. delavska. Volitve so posredne, to se pravi, volijo se najprej volilni možje in potem še le volilni možje volijo poslanca. Kako bodo volitve izpadle, nihče ne ve, ker še strankarsko življenje na Ruskem vsled dosedanjega samodržstva ni zelo razvito. Poslanci se bodo delili pač v tri glavne struje in sicer v take, 1. ki hočejo ljudovlado, 2. ki hočejo ustavno vladanje in 3. ki hočejo še naprej v Rusiji carjevo samodržstvo.

Razne novice.

* **Osebna vest.** Sodnijski pristav gosp. Potočnik je premeščen iz Celja v Gornjigrad. — Za podpredsednika pri višjem deželnem sodišču je imenovan predsednik deželnega sodišča v Celovcu g. Alojz Walter.

* **Zaupni shod v Mariboru.** Slovenski štajerski državni poslanci so sklicali za zadnji četrtek dne 1. marca zaupnike iz cele Spodnje Štajerske, da se posvetujejo o vladnem zakonskem načrtu glede volilne pravice. Vabilu se je odzvalo mnogo rodoljubov. Izmed državnih poslancev sta bila navzoča Robič in vitez Berks, dr. Ploj se je opravičil, ker je bolan na influenco, izmed deželnih poslancev smo zapazili Roškarja, Kočevarja, Vošnjaka, dr. Jurtela, dr. Hrašovec. Obširno so govorili o stvari Robič, dr. Korošec, dr. Hrašovec, dr. Pipuš, dr. Rosina, dr. Sernee, dr. Grossmann, dr. Mayer in drugi. Nazadnje se je soglasno sklenila sledeča izjava: „Na zaupnem shodu v Mariboru 1. marca 1906 mnogoštevilno zbrani zaupniki spodnještajerskih Slovencev načeloma pozdravljajo vladni zakonski načrt splošne in enake volilne pravice, ogorčeni so pa, ker ista ni primerna niti številu, niti denarnemu niti krvnemu davku štajerskih in koroških Slovencev in tako obsoja Slovence na Štajerskem in Koroškem kot manj vreden narod. Slovenski zaupniki odločno zahtevajo pomnožitev slovenskih mandatov na Spodnjem Štajerskem na 8, na Koroškem na 2 ter da se vladna predloga glede sestave volivnih okrajev za mesta in trge na Spodnjem Štajerskem primerno popravi, posebej pa, da se predrugeči nenaravna sestava glede mestnega celjskega volivnega okraja.“

* **Na branik za svetinje!** Dan za dnevom slišimo, da delajo naši sovražniki na vse kriplice

dober je beg in krvoloku se je zdelo, da ga ona lepše gleda. Vjerska je govoril, akoprav bi najraje pljunil na vse to.

Ko je bila Kosenka sama, je molila in ihtela. „Jezus, oh, gospod Jezus, reši me iz tega strašnega položaja!“

Vjerska jo je našel tako ihteo in sam se ni mogel zdržati solza.

„Nú, ne plakaj! Dokler bo stari Vjerska v tvoji bližini, ti ne bo sile! Prevarila sva samega bega in gospod Jezus naju ne bo zato vrgel v vice! Bodi mirna in zbiraj moči za čas, ko te odnesem! Nisi sablja, da bi te vtaknil za pas, zato moraš imeti močne noge!“

Kosenka se je pri takih tolažbah nekoliko umirila. Še nasmejati se je morala humorju, ki vkljub zadregi ni zapustil Vjerske.

Pretekla sta noč in dan in zopet je napočila noč. Starec je motril vsako stvar s paznim očesom. Navajen je bil ravnati hitro in zato je že gledal, kako pobegne. Sreča, da je Osvinbeg polagoma ril dalje v gorovje. Morebiti zve Slaviša, kaj se godi in ga napade. Ali ta ni nič vedel, ampak se je pripravljaj, da naskoči celo Tetovo.

Tudi to noč ni bilo moči uti. Komaj so se namreč vtaborili, kar pride glasnik in javi, da preti nevarnost samemu mestu. Beg je postal zbežan, istotako drugi Turki. Zakaj, bali so se, da jim vstaši ne vzamejo mesto in pobijejo njih žene in deco. Mračnega obraza je zapovedal povrnitev in šel tako hitro, da je le dvakrat počival. Tako je dospel po celodnevem hodu v vas Gaido, kjer je kanil ostati čez noč. (Dalje prih.)

uničiti krščanski zakon; zlasti po mestih nabirajo na tisoče in tisoče podpisov proti neločljivosti zakona. Tu bo odločilo samo ljudstvo na deželi; a žalibog, ljudstvo večinoma ne ve, za kaj se gre; ednajsta ura je, a ljudstvo po deželi še mnogokje ni dobilo nikakšnih pojasnil in se nič ne stori v ohranjenju krščanskih načel o zakonu! Gospodje na deželi, pošiljajte vendar pole od hiše do hiše, ter razjasnajte črne namene sovražnikov!

* **Ugodnosti za nabore zavezance** so po § 34. v. z. od 11. aprila 1889 drž. zak. 41 za sledeče: 1. edini sin za delo nesposobnega očeta ali matere vdove, ali pa edini zet, 2. po smrti očeta edini vnuk za delo nesposobnega starega očeta ali stare matere-vdove, če nimajo ti nobenega sina, 3. edini brat ali polbrat osirotelih bratov in sester, kakor tudi edini polbrat bratov in sester brez očeta. V prošnji morajo biti natanko dokazani vzroki ugodnosti, katere mora potrditi občinski urad s takozvanim spričevalom nepogrešnosti, (ki se dobi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru); priložiti se mora od župnijskega urada izgotovljena in potrjena rodbinska dopovednica; slednjič morajo priložiti dotični prošnji, ki so posestniki, zemljiške pole in davčne knjige, oziroma dotične plačilne pole. Prošnja se pošlje na pristojno okrajno glavarstvo.

* **Mili darovi za družbo vednega češčenja:** Verzej 20 K, Brežice 45 K, Rajhenburg 30 K, Zabu-kovje 7 K, Sv. Ilj pri Turjaku 12 K 50 v, Misijonska hiša sv. Jožeta pri Mariboru 20 K, Spodnja Polskava 10 K, Sv. Peter in Pavel v Ptuj 42 K 66 v, Sv. Jurij pod Taborom 100 K, Čadram 10 K, Sv. Barbara pri Vurbergu 53 K 20 v, Hajdin 30 K, Skomarje 91 K 83 v, Sv. Vid pri Valdeku 10 K, Vurberg 63 K. cerkev sv. Alojzija v Mariboru 14 K 90 v, Galicija 40 K, Vransko 23 K 50 v, Sv. Andraž nad Polzelo 42 K.

Mariborski okraj.

m Maribor. Neki predrzen tat je odnesel iz stanovanja gospe Scherbaum denarja in dragocenosti v znesku 4490 kron. Zjutraj med 6. in 7. uro, ko je šla gosa v cerkev, je vlomil v omaro, kjer so bile te dragocenosti shranjene. Zato se opravičeno sumi, da je moral biti tat jako dobro znan v hiši! — Gostilničarka pri „Zlatem levu“ na Šmidovem trgu gospa Reza Golob je dne 3. t. m. umrla. — Delavec v Scherbaumovem mlinu Jurij Pešl, rojen v Jarenini, se je dne 2. t. m. obesil. Zapustil je ženo s petimi otroci. Kaj ga je do tega privedlo, se ne ve.

m Puščava. V nedeljo, dne 4. marca 1906 je imelo tukajšnje kat. delavsko društvo podučno zborovanje po službi božji. Govoril je domači gosp. župnik G. Zrnko o razdružitvi sv. zakona. Zvesto smo poslušali delavci vnetega govornika. Istotako smo izrekli delavci svoje ogorčenje proti delovanju društva „Svobodna šola“ („Freie Schule“). Podpisalo se je lastnoročno na posebno polo proti novim nakanam brezverskih nasprotnikov blizu 50 podpornih in rednih članov katol. delavskega društva. Drugo poučno zborovanje se bo vršilo v nedeljo, dne 22. aprila. Udje, udeležite se ga takrat do zadnjega vsi. Pa tudi drugi naj bi se v velikem številu udeležili predavanja, saj smo vsi v sedanjem razburkanem času poduka potrebni. Društvo bo skrbelo, da se bodo takšna podučna predavanja redno vsak mesec vršila. Društvo bo imelo dne 19. marca t. l. kakor vsako leto na praznik sv. Jožeta ob 10. uri slovesno sv. mašo s pridigo. Delavci, udeležite se vsi!

m Rogoznica. Zmrznjenega so našli na snegu dne 26. m. m. ne daleč od domače hiše 77 let starega Martina Weber. Bržkone se mu je zmešalo, ker je vstal iz postelje v hlevu ter šel na pol nag v mrzlo noč. Kakih 100 korakov je pa obležal in zmrznil.

m Nasova. Tukaj je umrl nedavno spoštovan posestnik Boštjan Ejlec. Rajni je vrl značaj, zato je tudi cela vas žalovala ob njegovi smrti. Sveti mu večna luč!

m Sv. Anton v Slov. gor. Poročil se je dne 19. febr. vrl narodni mladenič Avguštin Ozvatič v Župetincih s Treziko Kaučič iz Pešenega vrha, iste župnije. Poroča se je imenitno obhajala. Zbrani družbi se je tudi navdušeno govorilo, posebno zaročencema, ker je ženin bil ud bralnega brustva ter pristopil v zadnjem času tudi k tamburaškemu zboru, a žalibog vsled drugega poklica spet odstopil. Mladima zaročencema želimo obilo sreče in blagoslova! — Pri nas, pa še bolj po časnikih kakor doma, je v novjšem času postala velika praska radi nemškega učnega jezika v 4. in 5. razredu na naši že itak slovensko-nemški ljudski šoli. S posebno vneto navdušje za to kramarski „Štajerc“. Treba nam torej

„Alah vé, da te cenim, ker mi je tvoja starost porok, da se boriš za preroka in raj. Ali to hurisko prepustiš meni! Dopada se mi in napravim jo za prvo ženo Osvinbega!“

Osvinbeg je prosil starca, ali v tej prošnji je zvenela zapoved in grožnja. Vjerski se je zdelo že to čudno, da je beg ni kar vzel in da je govoril z njim tako mirno. Tudi drugi Turki so se čudili in čutili spoštovanje do bega in starca.

„Alah ga blagoslovi, kako je dober ljubljene prerokov!“ so mrmrali med seboj.

Vjerska je vedel, da mora dati Kosenko. Zato prekriža roke, kakor Turek, ako ga oblagodari gospodar in reče priklanjaje se:

„Rad jo odstopim mogočnemu begu in ljubljencu preroka, ker vem, da je tej huriski naklonil veliki prerok dobroto!“

Tako je prišla Kosenka v roke begu krvoloku in pohotnežu. Ali čudno! Njeno obličje, na katerem se je lesketala čistost njene duše, je vzbudilo kakor solza v Osvinbegu nekako spoštovanje. Ni se ji odurno približeval, ni je žalil ali zapovedoval. Le gledal jo je, da je zardevala in se ji klanjal, kar ni navada Turkov.

Vjerska si je pridobil milost begovo, da je celo smel tuptatam spregovoriti s Kosenko. Bilo je to nekaj nenavadnega. Ali lepota Kosenke je omamila bega, da se je hotel izkazati hvaležnega onemu, kateri mu jo je pripeljal. Ne vem, kaj bi dejal, ako bi vedel, da je to ona, radi katere je padel Holuban.

V pričo Osvinbega nista mnogo govorila Kosenka in starec. On ji je nalašč pripovedoval, kako

z istino na dan! Naša šola je petrazredna z okroglo 400 otroki, od katerih niti eden od doma ne zna niti besedice nemški. Na tej šoli se že v 3. razredu uči na teden po 3, v 4. in 5. pa po 4 ure nemščina, seveda na podlagi materinega jezika, kar je edino pravo. Otrok, ki se torej hoče naučiti nemščine, se toliko nauči, kolikor se sploh kot otrok naučiti more. V dokaz temu so naši dijaki, katerih je v novejšem času precej in ki so šli naravnost iz domače šole v gimnazijo ter vsi prav dobro napredujejo. Bolj koristno, kakor nemščina, bi bilo za naše kmečke otroke, ako bi se jih poučevalo kaj več o kmetijstvu. To bi bilo celemu kraju v prid in zato je pač pametna zahteva, da se naj rajši odpravijo še tiste ure, ki se porabijo sedaj za nemščino, ter se naj v šolah poučuje toliko več o kmetijstvu. Nobeden Nемеc vas, kadar pride kupovat sadja, ne bode vprašal, ali znate nemški, pač pa, ali imate lepih jabolok in koliko? Kaj pomaga čevljarju, če zna nemški, pa ne zna čevlja narediti? Kakšen kovač bo isti, kateri se v svojih letih, namenjenih za učenje kovaške obrti, uči še mizarstva, šivanja in recimo lončarstva — iz njega ne bode niti kovač, niti drug obrtnik. Tako je v šoli! Sam presvtili naš vladar se je pred kratkim proti nekemu moravskemu poslancu izrazil: Otrok spada v narodno šolo, nemški v nemško, češki v češko itd., slovenski torej v slovensko! Ta stavek zapišite si globoko v srce, v prid bode vam in vašim otrokom. Otroci se naj učijo v šoli misliti in to se bodo naučili le tedaj, če jim bode učitelj govoril v jeziku, kojega razumejo. Kot pravi bedaki prišli pa bodo slovenski otroci iz nemške šole, naučili se bodo morebiti par stavkov, drugega znanja pa ne bodo nobenega imeli. In na neko drugo reč moramo opomniti svoje rojake, ki jim bo postala jako neljuba, če se uresniči želja nasprotnikov. Z nemško šolo bo namreč postal potreben šesti razred. Ta razred se bo moral prizidati ali na novo zidati in se za to kupiti nov prostor. Prijatelji ljudstva, nemčurji, vam bodo pripomogli torej do gotovih 20 tisoč goldinarjev novih stroškov. Res, za tako svoto je vredno, da se potegujete za nemško šolo! Pa še nekaj nam je na srcu! Zdaj, ko bi bilo tako potrebno poučevati naše še vrlo ljudstvo o črnih nakanah nekaterih zasleplencev, bila bi nam kaj dobro došla poučna predavanja bralnega društva. Toda ne iz pametnih razlogov, ampak iz sitnosti nekaterih oseb se je zabranila šola bralnemu društvu ter se zanesel prepir med nas same! Veliko šolo imamo, sami smo si jo zgradili, ne pa oni sitneži, po nedeljah stoji prazna, a mi ne smemo v njo, da bi si v njej izpopolnjevali svojo izobrazbo. Farani ne smemo več prestopiti šolskega praga! Niti omara za knjige bralnega društva nima več prostora v naši šoli! Nas so izgnali ven, naše izobrazbeno delo ovirajo, in sedaj jim silijo nemčurji v šolo. Manj strasti in več modrosti bi bilo tudi na slovenski strani žeteti in valovi nemčurskih nasprotnikov, ki se sedaj zaganjajo v nas, bi nam ne mogli škodovati!

m Sv. Jakob v Slov. gor. Minuli ponedeljek je umrla tukaj po dolgi bolezni v 78. letu svoje starosti Ana Beloglavec, bivša posestnica ter mati našega spoštovanega veleposestnika, gostilničarja in mesarja g. Matije Pekarja. Pogreb je bil v četrtek ob spremstvu velike množice sorodnikov in vaščanov. — Pred 14 dnevi smo pokopali Marijino hčer Amalijo Fluher na Ročici. Dve leti je bolehalo za neusmiljeno jetiko, katero je vedno voljno prenašala. Zbog slabega vremena udeležila se je Marijina družba v velikem številu, ki ji je zapela pri odprtem grobu v slovo lepo pesem, da se je marsikatero oko razsolzilo. Omeniti bi še bilo, da so se pri nas po smrti rajkega organista pri ljudstvu tako priljubljene nagrobne pesmi kakor: „Oj duša, dojdi k svojemu“ in „Kaj je človek na tem svetu“ ter druge popolnoma opustile. Vendar se imamo nadejati, da se ta stara navada zopet uvede, saj imamo mladega, nadepolnega in za petje navdušenega organista.

m Sv. Ropert v Slov. gor. Na pustni torek se je posestnikov sin Konrad Fras v Zgor. Voličini pri streljanju z možnarji hudo ponesrečil. Pri vsipavanju smodnika v topli možar se je smodnik vnel in fanta na licu in rokah težko poškodoval. Velike bolečine je moral prestati, ker ima cel obraz pečen. Tudi obleka se mu je vnela, katero pa je k sreči njegov oče o pravem času ugasil, da se še ni večja nesreča zgodila. Ubogega fanta je prepeljal oče v mariborsko bolnišnico, kjer bode kmalo okreval.

m Slovenska Bistrica. Nekdajni lastnik usnarne Mihael Nasko je dne 5. t. m. umrl. Rojen je bil l. 1836.

m Studenice. Prihodajo nedeljo, 11. marca bode imela kmetijska podružnica po službi božji ob pol 3. poučen shod. Govoril bode g. Fr. Janžekovič,

urednik „Gospodarskega Glasnika“ o „zimskih kmetijskih šolah“. Potem bo razgovor o gospodarskih zadevah. Udje in prijatelji kmetijskega napredka prijazno povabljeni. Vodstvo.

m Poljčane. Tukajšnji trgovec Hans Wouk priporoča svojo trgovino v „Štajercu“. No, če bi hodili k njemu sami Štajercijanci kupovat, bi gotovo kmalo zaprl Wouk svojo trgovino.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Prvi vinski sejem, kalerega je priredilo kmetijsko društvo za ptujski okraj, je imel večji uspeh, kakor se je pričakovalo za prvo tako prireditvev. Prišlo je okoli 120 vinogradnikov, ki so nudili nad 4000 hl vina, in sicer večinoma lanskega pridelka in le malo prejšnjih letnikov. Lanski pridelok je bil splošno prav dober, deloma celo izvrsten. Tudi cena ni bila pretirana, večinoma 40 do 50 v liter. Kupcev je došlo blizu 50 in sicer večinoma iz Spodnje Stajerske, le 3 so bili iz Srednjega Štajerskega in 5 jih je bilo iz Kranjskega. Za večjo udeležbo krčmarjev dan vinskega sejma ni bil ugoden, ker so imeli ravno pustne dni opravila doma. Vendar se je prvokrat na sejmu prodalo nad 500 hl. Gotovo pa se je prodalo več, toda odboru se ni naznanilo. Ker se bodo od zdaj naprej vinski sejmovi po potrebi vsako leto prirejali, posebno ako očeti minoriti prepustijo odboru dokaj pripravne prostore, ostane zato izbrani odbor še tudi nadalje skupaj. Ta odbor je izpravljen dati brezplačno vsakemu interesentu zahtevana pojasnila v tem, kdor še ima v ptujskem okraju vino na prodaj, iz katerega vrha in po kaki ceni. Ker pa odborniki niso vedno zbrani, kaže, da se obračajo kupovalci in prodajalci pismeno do načelstva „Kmetijskega društva za ptujski okraj v Ptuj“. To ime pa je treba pri naslovih natanko zapisati, da ne pridejo pisma v krive roke. Za odgovor je treba priložiti znamko. — Na Bregu so našli dne 1. t. m. delavca Antona Kaukler zmrznjenega na ulici, kjer je pijan obležal. — V hlevu gostilne „Pri novem svetu“ se je obesil dne 5. t. m. dosluženi vojak Janez Nekrep, doma od Sv. Križa nad Mariborom. — Kakor slišimo, je podpisal Ornič polo za razdružnost sv. zakona. „Štajerc“, kaj praviš ti k temu! Upamo, da nam pojasniš ta korak velikega „prijatelja“ katoliških slovenskih kmetov!

p Nabori v ptujskem okr. glavarstvu. I. Za sodnijski okraj ormoški v gostilni g. Skorčič poprej Hafner v Ormožu in sicer: v petek, dne 9. marca 1906 za občine: Vodranci, Frankovci, Ormož, Velika Nedelja, Hardek, Hermanci, Jastrebi, Kog, Korčiče, Hum, Lahonci, Litmerk, Mihalovci, Sv. Miklavž, Obrežje, Podgorci, Središče, Pušenci, Runeč, Savci; v soboto, dne 10. marca za občine: Samožani, Šalovci, Šardinje, Žerovinci, Sodinci, Trgovci, Veličane, Vitan, Vičane, Bratonečice, Brebrovnik, Cvetkovi. — **II.** Za sodni okraj ptujski v gostilni „Weissenstein“ poprej „Petovar“ v Ptuj: v torek 13. marca za občine: Slovenjaves, Sv. Andraž v Leskovecih, Sv. Andraž v Slov. gor., Sv. Barbara, Destinci, Dolena, Dolič, Dravci, Dragovič, Sv. Trojica v Haložah, Sv. Elizabeta, Formin, Gajovci, Gorenski vrh, Gradiše, Gruškovec; v sredo, dne 14. marca za občine: Gruškovec, Hajdin, Jiršovci, Janžovci, Št. Janž na Dr. polju, Jurovec, Livanjci, Krčovina, Kicar, Hlaponci, Malaves, Lanca ves, Podlehnik, Sv. Lovrenc na Dr. polju; v četrtek, dne 15. marca za občine: Sv. Lovrenc v Slov. gor., Ločič, Sv. Marjeta, Markovci, Meretinci, Mezgovci, Majšperg, Moškanjci, Nova cerkev, Ptujška gora, Veliki Okič, Pacinje, Prvenci, Spuhlja; v petek dne 16. marca za občine: Pobrež, Podvinci, Polanci, Polensak, Zg. Pristova, Bukovci, Rogoznica, Breg, Zabovci, Zagorec, Sakošaki, Zavrč, Sedlašek, Skorišnjak, Slatina, Slomi, Mestni vrh, Stojnici, Stoperce; v soboto, dne 17. marca za občine: Trnovci, Trnovski vrh, Trnovska vas, Drstelja, Turški vrh, Sv. Urban, Vreja, Velika varnica, Brstje, Vintarovci, Bišečki vrh, Sv. Bolfenk, Borovci, Vurberk, Cirkovec. Za sodni okraj rogaški v gostilni Bezenšek v Rogatu: v četrtek dne 22. marca za občine Dobrina, Donačka gora, Sv. Trojica pri Slatini, Sv. Florjan, Sv. Mohor, Sv. Katarina, Kostrivnica, Kočice, Nadole, Nimno, Plat, Rajnkovec, Sv. Rok, Rogatec, zdravišče Slatina; v petek dne 23. marca za občine: okolica Slatina, Žetale, Spod. Sečovo, Tokačevo, Ormožiše, Brestovec.

p V Moškanjcih se je ustanovilo v nedeljo, dne 25. m. m. gasilno društvo. Za načelnika je izvoljen g. Donaj Vid, občinski predstojnik. Krepko naprej!

p Dornova pri Ptuj. Podpisani izjavljamo, da tatinski Franc Rep ni oženjen tukaj v Dornovi, kakor je „Slov. Gospodar“ v 8. številki pod notico „Sv. Lovrenc v Slov. gor.“ poročal. Isti je iz Ku-

kove in je oženjen z neko dekle Mico Cvetko iz Borovec. Tukaj je le nastanjen od novega leta sem kot volovski hlapec pri graščaku pl. Pongrac-u. — Blaž Firbas, obč. svet., Jurij Belšak, Franc Polanec, Martin Hrga, Franc Čuš, Franc Hrga, Jurij Šegula.

p Kmetijsko društvo za ptujski okraj naznanja svojim društvenikom, da bode tudi letos naročevalo vsakovrstna semena najboljših vrst, posebno deteljna, pesna, oves, krompir, sploh vse, kar bi društveniki potrebovali. Naročila se sprejemajo v pisarni poleg posojilnice vsak delavnik dopoldne. Dobro bi bilo, če bi vsak v kratkem naznanil, česar potrebuje, da se naročila lahko izvršijo pravočasno. — Načelstvo.

p Sv. Barbara v Haložah. Letošnje leto se je za našo župnijo začelo zelo žalostno. Neizprosnna smrt je kar po vrsti pobirala svoje žrtve. Tako je med drugim umrl stari Korenjak, tri tedne pozneje njegov vrli sin Tonček, obč. predstojnik, in dan pozneje starosta tukajšnjih mož, Jur. Hvalec, po dom. Rūžni, v starosti 88 let. Več let je sodeloval v svoji občini kot odbornik in pozneje občinski predstojnik, kot ud kraj. šolskega sveta in cenitelj. Bil je navzlic svoji visoki starosti čil in zdrav do zadnjega ter imel še posebno srečo, da je čital lahko brez naočnikov. Dobro urejeno posestvo je prepustil svojemu skrbnemu in varčnemu sinu Tončeku. Bodi vsem pokojnikom zemljica lahka. — Pa tudi kaj veselega imamo poročati. Tukajšnje bralno društvo nam je priredilo na mastno nedeljo gledališko predstavo, šaloigro „Raztresenca“. Bila je prav primerna za tja čas, ko je vsak rad vesel. Naša „varoška“ gospoda je bila prav dobro zastopana. Hvala nji, kakor tudi č. g. župniku Kralju in vsem, ki so prišli z njim. Žalibog, da je bilo zopet tako malo kmečkega ljudstva. Pogrešali smo še celo mnogo udov bralnega društva. Saj so vendar gledališke predstave tudi pripomoček k nadaljnemu izobraževanju. Kje pa je bila naša mladina? Kaj pa delajo fantje in dekleta v drugih krajih? Ne čitate li, da so pridni udje bralnih društev ter da delujejo pri petju, igranju itd. Kaj pa vi? Ne spite še dalje? Vzdrinite se ter hajd na delo? Pristopite v prav obilnem številu k bralnemu društvu ter marljivo čitajte in sodelujte pri petju, tamburanju in veselicah! S tem se boste izobrazili ter tako pokazali svetu, da nočete zaostati, temveč da želite napredka. Kakor hitro se bo le nekaj teh mojih želj izpolnilo, Vam bom, gospod urednik poročal, kajti hočem, da se tudi Vi z menoj veselite. Zdravo!

p Velika Nedelja. Kaj mislite, dragi čitatelji, da, mi pri Veliki Nedelji nič ne napredujemo? O da, v marsikaterem oziru smo zadnji čas pokazali, da gremo s časom naprej, in sicer mladi in stari. To vam kažejo dejstva in številke: ko smo bili zbrani na srebrni poroki našega odličnega, v narodnem in verskem oziru zavednega gospoda Florijana Kuhariča, župana na Lešnici, nabrali smo precej kronice za družbo sv. Cirila in Metoda. Na Miškovi gostiji pa so gostje nabrali za družbo Vednega češčenja 402 K. Posnemanja vredno! K družbi sv. Mohorja jih je pristopilo letos 20 več nego lani, tako, da imamo sedaj 218 udov. Naročnikov „Glasnika“ je okoli 80 in „Bogoljuba“ okoli 20; „Cvetja sv. Frančiška“ 12, mnogo novih naročnikov „Slov. Gospodarja“ in „Našega Doma“. Bralno društvo ima že bizu 100 udov, mladeniška zveza okoli 30 značajnih fantov. Tudi podpise za protest proti nameravani spremembi zakona smo nabirali in vsi naši možje, fantje in dekleta so se z največjo ogorčenostjo nad protiverskimi roparji z velikim navdušenjem podpisali, tako da smo poslali mi sami 2117 ugovornih podpisov.

p Sv. Miklavž pri Ormožu. Pevsko in bralno društvo „Zvon“ je imelo 18. febr. svoj redni občni zbor. Predsednikom je bil enoglasno izvoljen A. Pajtler. Odbor se je razdelil sledeče: podpredsednik A. Janežič, blagajnik M. Šalamun, knjižničar D. Pinterič, tajnik F. Karbaš, odbornika J. Meško in F. Simonič, odbornikova namestnika O. Vrbnjak in M. Dolinar. Društvo je naročeno na 11 časopisov.

p Lešnica pri Ormožu. Srebrno proko sta obhajala dne 22. t. m. zakonska Florijan in Terezija Kuharič. Mož je že 28 let župan, okrajnega zastopa in cerkveni ključar. Na gostiji je bila tudi slavljenčeva mati, 81 letna vdova Ana Kuharič. Gosp. A. Haller je nabral pri tej priliki 7 K 40 v. za družbo sv. Cirila in Metoda. Bog daj slavljenčema srečno starost!

p Zavrč. Lep uspeh je doseglo tukajšnje bralno društvo s svojo veselico dne 18. febr. Kako da se naše dobro ljudstvo zana za društvo, pokazalo je s svojo nad vse pričakovanje veliko udeležbo. Počastili so nas tudi v izvanredno velikem številu naši požrtvovalni sosedi od Sv. Barbare, potem gostje iz probujenega Sv. Benedikta v Slov. gor., iz

Ptuja in iz bratske Hrvaške. Vsem bodi izrečena srčna hvala. Slavnostni govornik g. Roškar je krasno in jedrnatno razložil namen in veliko važnost bralnih društev za današnje čase. Poučljiva igra „Sanje“ se je predstavljala v občno zadovoljnost. Vso slavnost pa je še posebno povzdigovalo krasno petje moškega zbora od Sv. Barbare in milodoneči glasovi tamburic. Dokaj smeha in razvedrila je nudila prosta zabava. Posebno hvalo pa moramo izreči blagi gospej Mihelič, ki je tako požrtvovalno podpirala odbor pri vseh pripravah in tako največ pripomogla k tako sijajnemu uspehu.

p Sv. Andraž v Slov. gor. Na pustni torek zvečer, okoli osme ure, je začelo goreti v Vitomarskem vrhu viničarsko poslopje č. g. Jakoba Očgerl, župnika pri Sv. Andražu v Slov. gor. Zgorela je tudi sosedna viničarija Marije Vršič, kmetice v Vitomarcih. Škoda je velika, vzrok požara ni znan.

Ljutomerski okraj.

1 Ljutomer. V nedeljo, dne 25. m. m. po noči je neznan tat ukradel preproge in altarna pogrinjala iz župne cerkve. Vrednost izmaknjenih stvari je precejšna. Orožniki so sicer zjutraj začeli pridno iskati tatu, toda ogrska meja je preblizu in tat je brzkone smuknil čez njo. — Dne 3. t. m. je umrl občešpovani Franc Kramberger v Ljutomeru. Rajni je bil član vojaškega veteranskega društva pri Sv. Križu, katero mu je kot prvemu umrlemu članu od društvenega obstanka priredilo skoraj popolnoma vojaški pogreb. Za križem, katerega so nosili trije najstarejši člani, je svirala godba ginljive žalostinke. Za č. duhovščino pa so društveniki nesli zemeljske ostanke svojega tovariša, ostali pa so po vojaško stopali kraj njih v špalirju in še pri odprtem grobu so mu pri polaganju v zemljo skazali zadnjo čast. N. v m. p.!

1 Cven pri Ljutomeru. Tukajšnje „Bralno društvo“ se je razdružilo.

1 Sv. Križ pri Ljutomeru. Dne 1. marca je umrla 75 letna Franca Lubi, članica Marijine družbe. Bila je blaga duša in usmiljenega srca. N. v m. p.!

1 Babinci pri Ljutomeru. Znani „visokorodni“ ljutomerski jahalec je samozavestno jahal po travniku nekega tukajšnjega kmeta. Ko nato kmeta sreča, se mu raz svojega krasnega konjiča. — neki dopisnik „Domovine“ ga je imenoval „kljuse“ — porogljivo nasmeji ter reče: „Pridite si zato k meni po enega hleba!“ (Mož ne zna slovenski; mislil je hleb kruba kot odškodnino za jahanje po travniku.) A kmet mu dobro zasoli: „Vaša žena niti nima toliko moke, da bi spekla enega hleba.“

1 Rajžihar pri Ljutomeru. V decembru l. 1904. je pisal „Štajerc“, po domače „gitna krot“, tako-le: „Za g. kaplana je zares velika sreča, da so ga prestavili ravno v Ljutomer“. Lažiprerok jo je spet slabo pogodil. Februarja l. 1906. daje sam sebi po zobeh, ko ravno istega gospoda imenuje „žegnani nezadovoljnej“. Uredniški koš „Štajerc“, vprašamo te, ali sedi poleg tebe morda „žegnani zadovoljnej“?? Prazni košek, gotovo se sramuješ, da si prišel v roke znanega „žeganca“, ki je kot „vzor duhovnika“ prevzel preimenitno nalogo „čez slabo duhovščino vselej biti na straži!“ Najbrž vsled svoje globoke, po neumornem trudu pridobljene učenosti in pa zaradi svojega vzglednega življenja je znani „neznanec“ našel pri Ornikovem starešinstvu milost in visoko odlikovanje, da si sme prilastovati del škofovske oblasti, namreč „čez slabo duhovščino biti vselej na straži!“ Miroljubne gospode duhovnike „Štajerc“ hvali, „druge“ pa krtači. Da, da, „Štajerc“ najbolje vè, kdo je goreč, učen in neustrašen duhoven, ki ne išče drugega, nego čast božjo in zveličanje duš, takega odlikuje s častnim naslovom „vzor pravega katoliškega duhovnika“, „izvrstnega nadzornika“, in če koga (n. pr. g. Zavadila) spozna zares kot najvzornejšega v vsakem oziru, ga visoko odlikuje, dá mu „mastno“ službo pri uredniškem košu, in s to službo so v zvezi velike oblasti in izredne prednosti pred ostalo duhovščino. Čujte, celo gg. dekani, kakor n. pr. ljutomerski, so tako srečni, da dobivajo od „Štajerca“ modre nasvete in nauke, kako naj gg. kaplanom nalagajo „več dela“. Ljutomerska župnija je zelo obsežna in za pastirovanje brez dvoma ena izmed najtežavnejših v škofiji. Da o drugih opravljenih gg. kaplanov molčimo, je dovolj povedano, da gg. oskrbujejo težavno katehetsko službo v 23 razredih. Sicer pa, kdor se hoče prepričati o „premalem“ delu tukajšnjih dušnih pastirjev, naj se vsaj za en teden naseli v Ljutomeru ter jih naj opazuje korak za korakom. Gospod „tebant“, kakor jih „Štajerc“ imenuje, bi gotovo odločno ugovarjali proti Štajercovim nasvetom in pohvalam — saj poznamo njih odločnost

in resen nastop za dobro stvar, a žal ne zvedo nič, ker kot skušen mož takega umazanega lista nikakor in nikdar ne morejo vzeti v svoje roke.

Rajžiharski opazovalec.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Za občino Sv. Jurija ob Ščavnici so se 1. marca vršile že drugokrat občinske volitve. Stali ste si nasproti dve stranki, narodna in bračkijanska. V tretjem razredu se bračkijanska stranka volitve niti ni udeležila, svesta si gotovega propada; bili so toraj izvoljeni zanesljivi narodniki s 34 do 36 glasovi. V drugem razredu so spet bili izvoljeni z večino glasov 3 narodnjaki, za četrtega odbornika je žreb odločil bračkijanca. V prvem razredu so prodrli z enim glasom večine bračkijanci, to pa po tem, da sta dve vdovi, krčmarica Slana in vdova dolgoletnega bivšega cerkvenega ključarja Katreja Korošak dali pooblastilo bračkijancem. Slana se je zapriseгла bila, da nobeni stranki ne da pooblastila, no, na dan volitve zjutraj so si ga vedeli pridobiti od nje bračkijanci. Enako je zagotavljala Katreja Korošak, da ne da pooblastila nikomur, pa ga je vendar dala — bračkijancem. Bračkijanci so k volitvi na vozu pripeljali tudi bolnega Jožefa Svetonja iz Blaguša, volilca v 1. razredu. Revez je bil tako slab, da še ni mogel v volilno sobo, ko je bil izklican, še le na zadnje, ko so že vsi volilci oddali glasove, si je toliko opomogel, da je prišel pred volilno komisijo in volil svoje pristaše bračkijance. Odbor šteje toraj 7 zavednih narodnjakov in 5 bračkijancev. Volitve so se vršile mirno. Volilni komisar je bil sam c. kr. okrajni glavar. Hvala vsem zavednim narodnim volilcem!

Slovenjegraški okraj.

s Slovenjegraški okrajni zastop si je dne 3. t. m. izvolil za načelnika g. A. Güntherja, za njegovega namestnika lesotrzca g. Pernata.

s Ribnica na Pohorju. Zadnjo nedeljo, dne 4. marca je imelo naše bralno društvo shod s poučnim govorom o nerazdružljivosti zakona. Zborovalci so se v posebnem sklepu izrekli soglasno proti brezverski nakani ter podpisali ugovorne pole.

s Št. Ilj pod Turjakom. Naši vrli možaki in dekleta, v zvezi s pevskim zborom, s nam dvakrat priredili gledališčne predstave. Na 18. febr. so igrali „Štuporamo“ in „Germanico“. Bilo jih je res veselje gledati, kako so vsi vzorno nastopali. Posebno ginljivo je bilo videti Germanico, ker se je z vsem svojim ponižnim obnašanjem kazala kakor živa podoba nedolžnosti. Na 26. febr., to je na pustni ponedeljek zvečer, pa so predstavljali tri igre. Šaljivi „kovač“ je kaj dobro pokazal, da je najboljši, če malopridni in lenuhasti dijak knjige popusti in kladivo vihti. Tej nad vse smešni igri ste sledili še dve. Vzgojevalna „Nedolžnost se je izkazala“ in „Kako se je nedolžnost maščevala“, učeč, da imajo tudi preproste in revne deklice, če so krščansko vzgojene, plemenito srce. Ker so vsi igralci najspretnije kazali, da mora poštenost biti že tukaj spoznana in poplačana, je marsikomu privabilo solze v oči. Pa namen predstav in veselje ni bil samo pustni, da bi se veselili, ampak plemenitejši, ker se bodo dohodki porabili za potrebe revnih šolarčkov. Gledalci, od blizo in daleč, so do zadnjega kotiča napolnili veliko dvorano ter z zanimanjem sledili navdušenim in spretnim igralcem.

s Šoštanj. Zopet hud udarec za nas šoštanske Slovence. Zgubili smo vrlega narodnjaka g. Jožeta Ravlen, klobučarja. Umril je, od kapi zadet. Ž njim smo ob enem izgubili tudi volilca v II. razredu. N. v m. p.!

s Šoštanski okraj. Še enkrat se opozarjajo vsi župani, občinski svetovalci in občinski odborniki šoštanskega okraja, da pridejo na shod županov in občinskih odbornikov, kateri se vrši v nedeljo dne 11. t. m. v hotelu Avstrija v Šoštanju. Začetek ob 2. uri pop.

s Marenberg. Učitelj H. Dietner je 1. t. m. umrl.

Konjiški okraj.

k Bralno društvo v Špitaliču pri Konjicah je priredilo dne 18. m. m. veselico z gledališko igro. Naši fantje so pokazali, da so vrlo zmogni za gledališki oder. Ker se je veselica vsestransko dobro obnesla, namerava društvo po letu prirediti več veselice. Zadnjič so nas počastili s svojim obiskom tudi rodoljubna gospoda iz Črešnje. Pribodnjic nas gotovo tudi tako razvesele narodni krogi iz bližnjih krajev. Društvo dobiva po več iztisov naslednjih časopisov: „Slov. Gospodar“, „Naš Dom“, „Domovina“, „Domoljub“, „Bogoljub“, „Kmetovalec“, „Knajpovec“, „Jež“, „Dom in Svet“ ter knjige družbe sv. Mohorja.

Celjski okraj.

c Celje. Komisar Lehman, mož slabega spomina, je že šel na svoje mesto kot okrajni glavar v Konjice. Na njegovo mesto je stopil dr. Breschar. — Posestnik Hriberšek iz Rifnika je pijan padel raz skalo in se ubil. Hriberšek je zapil celo svoje posestvo in premoženje.

c Gaberje pri Celju. Natakariča v gostilni „Pri lastavici“ je našla dne 5. t. m. zjutraj v sobi v prvem nadstropju brivca Zverenca mrtvega. Obesil se je bil na žebelj. Mož je bil narodni in verski odpadnik!

c Politično društvo za šmarski okraj ima dne 11. t. m. ob 3. uri popoldne svoj občni zbor v Šmarju pri Jelšah. Ob enem priredi tudi shod, na katerem bo govoril g. dr. Korošec. Časi so važni in resni za nas, ganimo se torej in pridimo vsi na shod!

c Dobrna pri Celju. S prvim marcem je bil odstavljen v tukajšnjih topicah „Rentmeister“ Auer. Njegov naslednik je že tukaj. Nemčurji so vsled tega strahovito poparjeni. Ko je „Slov. Gosp.“ prvič prinesel novico, da Auer gre, se je hitro razkričalo, da to ni res. Križečnik in Šobičev dekle, ki sme pred Auerjevimi vrati pometati smeti, sta bojda celo rekla, da je „Slov. Gosp.“ „lažnjiv“. No, kaj so pa sedaj tisti, ki so trdili, da Auer ostane? Boljšega sklepa deželni odbor res ni mogel storiti, kakor da je odsvolil Auerja. Njegovo delovanje hočemo opisati prihodnjic. — Pretečeno nedeljo je imelo „Bralno društvo“ na Dobrni svoj občni zbor. Četudi so bili drugokrat občni zbori društva dobro obiskani, vendar toliko občinstva, kakor v nedeljo, že dolgo ni videl noben občni zbor. In bili so tokrat skoraj sami možje in mladeniči. V svojem poročilu je g. predsednik ostro prijemal nasprotnike društva, ob enem pa jih zahvalil za nasprotovanje, ker ravno to močno pomaga, da društvo tako lepo napreduje. Bilo je tudi l. 1905 nad 100 udov, ki so se udeleževali podučnih shodov. O denarnem stanju poročja blagajnik g. Kukovič in pravi, da je društvo izdalo za časnike v l. 1905 61 K 90 v, za nove knjige in vezavo 47 K 61 v. Zraven tega je že precej drugih stroškov. Prebitka je 4 K 84 v. Treba bi bilo sicer popraviti od nasprotnikov pomazano društveno tablo, a odbor je to opustil z ozirom na to, da domači in tuji vedo, kaka je omika nasprotnikov. Naredil se je za to primeren napis pod tablo. Na to je govoril potovalni učitelj g. F. Goričan ter v poljudnem in zanimivem govoru pokazal različne vzroke, zakaj da propada kmečki stan. Opozarjal je poslušalce posebno na stanovsko strokovno izobrazbo in na združenje kmečkega stanu ter priporočal podružnico kmetijske družbe. Navzoči so podučljivi govor poslušali z največjim zanimanjem in sad je bil ta, da so se ukrenili prvi koraki, da se osnuje za Dobrno in okolico podružnica kmetijske družbe. Pri volitvi novega odbora je bil enoglasno voljen prejšnji odbor, namesto Rebernik Antona, ki se je izneveril društvu, je bil voljen vrli mož Jožef Verdev. Bralno društvo zopet lahko zapiše en častni dan več v svojo zgodovino. Vedno zvesto svojemu namenu: širiti izobrazbo in omiko med ljudstvo, skrbelo bo tudi za naprej, da izvršuje ta svojo nalogo vestno in častno. In pri tem prizadevanju ga tudi vsa lastnost zaslepljenosti in podkupljenih nasprotnikov ne bo motila. Dobro bi bilo, ko bi si nasprotniki društva izbili enkrat iz glave misel, da bodo raznesli „Bralno društvo“ na Dobrni. Prazno upanje! Prav je povedal g. predsednik, da ni moči na svetu, ki bi to zamogla, dokler društvo ne prestopi meje postav. Ako si hoče še kdo razbiti svojo glavo nad „Bralnim društvom“, naj poskusi. Brez strahu stopamo naprej po ravni poti, ki pelje v boljšo bodočnost. Kakor smo slišali, vidimo se zopet kmalu v „Bralnem društvu“. Bog daj!

c Zibika. V nedeljo 4. marca po večernicah smo imeli pri nas žalostno pretresljiv pogreb. Spremili smo v izvanrednem številu k večnemu počitku še le komaj 30 letnega, čvrstega, poštenega od vseh čislane mladeniča Franca Novak, kateri je vsled srčne kapi moral naglo zapustiti ta svet. Ker je bil edini sin dobrih spoštovanih starišev, je ta zguba za nje toliko večja in občutljivejša, posebno ker je ravnokar mislil skrben oče svoje obširno gospodarstvo odložiti na rame svojega sina. V tolažbo plakajočim starišem in drugim žalujočim so pri odprtem grobu g. župnik omenili, da je pokojni veren mladenič še pred kratkim sam pobožno prejel sv. zakramente. V imenu pokojnega so nam klicali Gospodove besede: Bodite pripravljene, ker ne veste ne ure ne dneva, ter nas opominjali, da naj tudi mislimo na to, ko prosimo ob nedeljah in praznikih

v litanijah: Nagle neprevidene smrti reši nas, o Gospod.

c St. Peter v Savinjski dolini. Ko se nam je v cerkvi razložilo, kaj nameravajo nasprotniki krščanskega zakona, smo z veseljem hiteli podpisavati protestne pole in vsa fara se je vzdignila kakor en mož s klicem: Proč roko od zakona! Le žalostna trojica: Lenko, Wolf, Zwenkl je napravila malo častno izjemo. Da sta prva dva odklonila podpis, se nismo preveč čudili, da se je pa slovenski trgovec Zwenkl pokazal očitno nasprotnika krščanstva, je vzbudilo pri nas faranih velikansko začudenje in nevoljo. To da misliti!

c Slovenska Polzela. Če kdo ne ve, kje leži Polzela, mu povemo, da v sredi lepe Savinjske doline, kjer že od nekdaj prebivajo Slovenci. Ali kako so se čudili ljudje, ki jih je pustni ponedeljek vodila pot skozi Polzelo, da je pri hiši tik cerkve bilo videti na tleh več travov in frankfurtarskih barvah. Z glavami smo zmajali — ker kako bi bilo to mogoče, da bi na Polzeli kdo nosil take trake. Še bolj smo začeli po Savinjski dolini zmajevati z glavami, ko smo zvedeli, da protestantovsko-nemška „Vah-tarca“ v Celju hvali Polzelane. Zmeraj nam je zelo neljubo, če ta list hvali koga iz naše srede, ker se kar bojimo, da ga bomo morali zaničevati kot narodno izdajco. Hvalili so se pa baje Polzelani, — mi seveda onega lista ne čitamo — zato, ker tako ponosno plešejo po vižah tamošnje nemške fabrike. To nas sili, da v našem domačem kmečkem listu izpregovorimo besedo o plodonosnem delovanju te fabriške gospode. Na Polzeli se je osnovala požarna bramba s slovenskim poveljevanjem. Prav bi bilo, da bi se fabrika s svojimi delavci pridružila temu društvu. A Nemcu tudi na slovenskih tleh ne diši, kar je slovensko. Takoj je morala fabrika s svojimi slovenskimi delavci napraviti nasprotno požarno brambo, — seveda z nemškim poveljevanjem in nemškimi znaki. Slovenski fabrikani niso imeli poguma, se temu ustavljati, temveč so pokorno zlezli v nemški jarem. Zdaj je pa na pustno nedeljo tu „nemška Feuerwehmannschaft“ imela svoj bal v hiši tik cerkve — ne vemo, ali z dovoljenjem občine, ali brez dovoljenja. Polzelski domačin, krčmar Jelen — starejši Polzelani se še neki dobro spominjajo Francelna, ki je dreto vlekel, šel potem za nekaj let na tuje in se zopet vrnil, obložen z bogastvom in nemškim duhom, kot „Hirschen-wirt“ — ta je v svoji hiši sprejemal nemško in nemčurško družbo z napisom: „Willkommen“. Od blizu in daleč je baje prišla „nemška“ družba gledat slovenske „može“ in fantičke, ki so se tako dobro priučili pozdravov „Heil“ in „Gut Nabent“ in ki so se tako globoko priklanjali nasprotnikom svojega naroda. Bil je res pravi pust, ko so plesali po teh fabriških vižah. Bilo bi za smejeti se, ko bi stvar ne bila tako žalostna. Mi ne sovražimo mirnih Nemcev, a na naših tleh se ne smejo obnašati preveč oblastno. Ker mi Slovenci smo tukaj gospodarji, oni so le gostje. Mi ne potrebujemo nemških fabrik, za nas kmete bi bilo brez njih bolje. Če nam že jemljete delavske moči našega naroda, a pustite temu ljudstvu vsaj njegovo narodnost. Mir hočemo imeti na svojih rodnih tleh in da se nas tu ne zaničuje in ne žali. Vi fabriški delavci, katere vas je rodila slovenska mati, ohranite si svojo svobodo in nikar s svojim delom vred ne prodajajte tudi svoje narodnosti in svojega jezika. Nikar ne spravljajte naše lepe domovine v slab glas, kakor da tu ni več zavednih Slovencev, temveč, da so tod janičarji nemčurstva. — Troje narodnih društev na Polzeli naj bi si pred vsem stavilo namero, vse prebivalstvo spraviti v svoje okrilje ter tako mnoge rešiti pogubnega objema tujstva. V dosego te svrhe naj bi društva zastavila vse svoje moči. Sicer so pa zavedni Slovenci na večer „fajerberbala“ imeli lepo slovensko veselico v narodni gostilni Alojza Cimpermana — „Hotel zum Hirschen“ radi prepustijo Nemcem in nemčurjem po geslu: Svoji k svojim!

c Mozirje. Dne 25. febr. si je izvolila požarna bramba za načelnika g. Martina Šusterja. Na čast novoizvoljenemu načelniku priredil se je zabavni večer, katerega se je udeležilo mnogo občinstva in polnoštevilna domača požarna bramba. Pri zabavi se je nabralo za družbo sv. Cirila in Metoda nekaj čez 4 krome. Nabirala je tudi neka maska, sicer tajno, in nabrala 9 kron 60 vinarjev, vobče se je mislilo, da tudi za Ciril in Metoda družbo, a omenjena svota se je obrnila za Savinskega Sokola. Želi se, da bi odbor Sokola namenjeno svoto poslal družbi sv. Cirila in Metoda, ker se je darovala res v ta namen. O tej zadevi se veliko govori v našem krogu in se s tem dela sovražstvo med društvi! Ko bi nekatere osebe delale tako v prid društev, kakor delajo v razprtijo, bilo bi društveno življenje v našem trgu na višji stopinji kakor pa je.

c Nazarje pri Mozirju. Prvič je kat. slov. izobraž. društvo v Nazarjih nastopilo na oder v igri „Zamujeni vlak“. Igralci so svoje vloge izvrstno rešili. Sedaj smo dobili pogum. Če Bog da, po Veliki noči še zopet poskusimo. Takrat pa kaj več!

c Luče. Zadnja veselica kat. slov. izobr. društva se je še boljše obnesla kakor prva; velika šolska seba je bila polna v kljub temu, da so sosedje Solčavani kakor prvič, tako tudi drugič izostali, čeim so se Ljubenci pripeljali skupaj na treh ali štirih vozeh. — Preteklo nedeljo je imelo kat. sl. izobr. društvo tudi svoj redni občni zbor. Novoizvoljeni odbor se je tako-le sestavil: Fr. Lekše, predsednik; Jos. Korban, podpredsednik; Iv. Zakošek, tajnik; Fr. Polanšek, tajnikov namestnik; Iv. Traun, blagajnik; Pet. Zabovnik, blagajnikov namestnik; Iv. Rop, knjižničar; pregledovalca računov: Anton Pustolesšek in Fr. Dešman. — Društvo šteje sedaj 80 udov, ima lepo knjižnico, iz katere se je preteklo leto izposodilo do 200 knjig, to je veliko za naše razmere, če se pomisli, da dobra polovica otrok ne obiskuje šole zaradi velike oddaljenosti. Iz svojega premoženja bo društvo v tem letu omislilo novo zastavo šolski mladini za 150 K, v kljub temu ostane v blagajni še 100 K prebitka, ki se bo porabil za razširjanje knjižnice.

c Velenje. S 1. marcem se je upeljal pri našem poštne uradu poštni pot za sledeče kraje: Šaht, tovarna, Škale (kraj), Skale (občinska hiša), Zabrd (Zupan), Št. Andraž (šola), Št. Andraž (župnišče), Krajnc, Št. Martin (župnišče), Sele, Paka, Salek, grad Eggenstein, Bevše in bevški okraj do Minkuša in Zg. Salek, katere bo obhodil na teden štirikrat oziroma trikrat. Pošti nabiralnik pride v Šaht (tovarna), Škale (kraj), Zabrd, Št. Andraž (šola). Krajnc, Paka, Salek in pri Minkušu.

c Trbovlje. Naš rojak č. g. o. Rib Selevšek, superior benediktinske opatije v Št. Lambertu, je umrl v Marijinem Celju na Gornjem Štajerskem. Lahka mu tuja zemlja. — Tukaj si snujemo „Kmečko bralno društvo za Trbovlje in okolico“. Pravila so že odposlana v Gradec. Sedaj pa na delo!

Brežiški okraj.

b Brežice. Vodja policije v Brežicah in mestni občinski tajnik Karol Šaloun je bil obsojen radi telesne poškodbe dveh oseb in radi razžaljenja časti dveh uradnih oseb na 100 kron globe ali pa na 10 dni zapor. Ker je tudi pri razpravi razžalil zagovornika tožiteljev g. dr. Benkoviča, je bil še posebej kaznovan na 20 K globe. In takšen človek naj skrbi, da se vse po postavi godi in vrši! — Mesto si je izposodilo za nov most 125.000 K. Nov most se bo imenoval cesar Franc Jožefov most.

b Slovenska Matica je veleušno podarila gospodarsko bralnemu društvu na Planini 81 knjig. Iskreno zahvalo izreka v imenu ljudstva odbor.

Drobtinice.

d Milo bo dražje, tako nam napovedujejo tovarnarji mila. S 1. marcem se je podražilo milo za 1 krono pri 100 kg.

d Cesar je pomilostil v Avstriji 50 kaznjencev. Od teh odpadejo na moško kaznilnico v Mariboru trije, in na žensko kaznilnico v Begunjah dve.

d S celo družino je 19. m. m. prišel k vojakom delavec Hinko Vostry v Caslavi, ki je bil pridrljen 21. pešpolku. Lani bi bil imel priti na orožne vaje, ker ga pa ni bilo, so ga imeli za beguna. Ko se je pred dnevi predstavil vojni oblasti, je bil obsojen na 10 dnevni zapor. Dne 19. m. m. je prišel v zapor, a ne sam, ampak na eni roki je nosel otročiča, drugi je capljal zraven njega, tretjega pa je nesla žena na hrbtu. Dejal je, da jih je zato pripeljal seboj, ker bi doma brez njega lakote umrli. — Polkovno poveljstvo mu je kazen odpustilo in ga uvrstilo med deželno brambo.

d Katoličanstvo in izobrazba. Po najnovšem štetju ima Belgija, ki jo vlada katoliška večina, 13.013 ljudskih šol, tako da pride na vsakih 516 prebivalcev ena ljudska šola. To je tako ugoden odstotek, kakor se dosedaj nikjer ni dosegel in to v kljub ati bolje, ker so v Belgiji na krmilu klerikalni sovražniki izobrazbe, kakor jih imenujejo sovražniki vere. V zadnjem času so se vršile na učiteljskih v Cambridge težke, sklepne skušnje. Kot prvi je bil obdarovan mlad Francoz, ki svojih študij ni mogel dokončati v Parizu, ker je bil član „Marijine družbe“. Mladi Francoz zna 20 jezikov in je dobil prvo darilo med 4000 tekmeč. Na vsak način je to jasen dokaz, da je neresnična trditev naših brezverskih liberalnih nasprotnikov, da katoličanstvo vpliva poneumljajoče.

Narodno gospodarstvo.

Letina l. 1905 na celem svetu. Za nekatere dežele je bilo minulo leto 1905 še slabše kakor l. 1904. Letina je bila vsled vladajoče suše zelo slaba. Slabo žetev so imeli posebno Rusija in cela zahodna Evropa. Po cenitvi poljedelskega ministrstva se je našelo na celem svetu:

	1. 1904	1. 1905
	milijonov meterskih stotov	
pšenice	866.1	868.38
rži	460.9	391.20
ječmena	300.7	286.33
ovsa	547.5	501.17
kuruze	842.4	891.33
Skupaj	3017.6	2938.41

Svetovna žetev za l. 1905 je torej v celem za 79 milijonov meterskih stotov manjša kakor l. 1904. Ta pomanjkljaj je povzročila posebno slaba letina v Evropi, kjer se je našelo:

	1. 1904	1. 1905
	milijonov meterskih stotov	
pšenice	488.88	486.39
rži	443.76	372.83
ječmena	200.40	188.43
ovsa	370.86	319.39
kuruze	90.60	107.65
Skupaj	1594.50	1475.69

Evropa je torej zakrivila s svojo slabo letino, da je tak primanjkljaj v svetovni letini. Posebno malo se je pridelalo rži in ovs.

Važno za lesotrzce. Južna železnica je po posredovanju g. državnega poslanca viteza Berkša uslišala prošnjo južnoštajerskih lesotrzcev in je znižala tovarino za les v celih vagonih tako-le za 100 kg.:

iz Rimskih toplic . . . v Trst 87 h v Reko 91 h		
„ Laškega ”	90 h	94 h
„ Celja ”	94 h	99 h
„ Štore ”	96 h	101 h
„ Sv. Jurija ob j. ž. ”	98 h	103 h
„ Grobelnega ”	99 h	104 h

Dosedaj se je plačalo iz Celja v Trst 102 h, v Reko 107 h za 100 kg v celem vagonu. Trgovci so zahtevali, da bi se cena znižala na 83 h za Trst in 87 h za Reko. Torej je južna železnica le deloma ugodila želji lesotrzcev, a vendar je to korak naprej. Za les, ki pride iz Savinjske doline in se vozi kar skozi Celje (takozvani transito) je cena iz Celja v Trst 90 h, v Reko 95 h; za ta les se je znižala cena za 14 h od 100 kg.

Naše vino. 562.000 litrov vina so naložili v dveh mesecih na kolodvoru v Moškanjcih pri Ptuj. Za vse to vino so izkupili 224.000 K. Vina je bilo za 114 vagonov in je bilo večinoma iz Haloz, nekaj pa tudi iz Slovenskih gor.

Narodno-gospodarsko delo poznanjskih Poljakov. Te dni se je vršilo v Poznanju zborovanje vseh poljskih gospodarskih društev, ki so v blagor Poljakov na Pruskem. Vsa poljska gospodarska društva v Prusiji delujoča so združena v osrednji zvezi („Zwiazek“). Leta 1904 je bilo pri zvezi 149 društev, lani je bilo ustanovljenih 33 novih društev. Najstarejše društvo je obrtniška banka v Poznanju, ki je bila ustanovljena že l. 1861. Cela zveza razpolaga z glavnico 17 milijonov mark; vloge znašajo 70 milijonov mark. Zveza v obče deluje s kapitalom 100 milijonov mark. Duša in organizator zveze v Poznanju je prelat Wawrzinak, v zahodni Prusiji pa dr. Rzepnikowski. Pruska vlada dela delovanju zveze razne zapreke; tako n. pr. lani v jeseni zveza ni mogla imeti svojega letnega zborovanja, ker tega policija ni dovolila. Navzlic temu pa vendar zveza zelo sijajno napreduje.

Najnovejše novice.

V učiteljskem učnem tečaju na sadjarskem in vinarskem učnem tečaju v Mariboru so letos sledeči spodnještajerski učitelji: 1. Auernik Franc, nadučitelj pri Št. Florjanu blizu Rogateca. 2. Čeh Edvard, učitelj pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 3. Medved Jakob, nadučitelj v Pišecah pri Brežicah. 4. Pogruje Alojzij, učitelj na Hajdini pri Ptuj. 5. Porekar Anton, nadučitelj na Humu pri Ormožu. 6. Rautar Franc, nadučitelj na Planini pri Sevnici. 7. Vodušek Josip, nadučitelj v Spodnji Polskavi. 8. Zabukošek Anton, učitelj pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Iz Srednjega in Zgornjega Štajerskega je 11 učiteljev. Neučiteljev je 11, med temi 7 dam.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Večno zvestoba sta si obljubila tukaj pred altarjem 19. m. m. mladenič Fran Kraner, posestnik iz Ščavnice, župnijski Sv. Benedikta, in Pepca Dimat iz Spodnjega Porčiča. Krasno je bilo gledati postavnega ženina in nevesto, ko so njima bliščale družbene svetinje na prsih.

Trte, divjake od Rupestris Monticola imam 5000 kom. Stanejo 100 kom. 2 kroni. Severin Koprivc, trtničar, Artiče pri Brežicah. b182 2

Posestvo, 10 oralov zemlje. Njive, travnik, vinograd, sadonosnik in gozd. Cena je 2200 gld., izplačati je takoj 800 gld. in drugo pa po dogovoru. Vpraša se naj pri Francu Kocbeku v Krembergu, pošta Sv. Ana na Krembergu. 187 2

Kovačnica iščem v najem, katera je v dobrem kraju, mogoče v kakem trgu. Naslov je: Ročna kovačnica št. 38, pošta Lagern, Velikovec. 189 2

Kupiti želim posestvo s hišo in živinski hlevi, 2 oralu zemlje, v okolici Maribora, če je tudi kovačnica poleg. Ponudbe na upravništvo. 191 1

En mlad trgovski pomočnik in dva učenca se sprejmeta v trgovino z mešanim blagom pri Fr. Ks. Petek-u, Ljubno, Savinjska dolina. 175 3

Zahvala. Podpisani si dovoljuje izreči javno zahvalo blagorodnemu gospodu dr. Kunstu, zdravniku v St. Pavlu pri Preboldu, ker ga je s spretno operacijo rešil dolgoletne, težke bolezni. — Sv. Pavel pri Preboldu. Anton Kupec, posestnik. 174 1

Pekovskega učenca sprejme takoj Marija Dominko. Sv. Trojica v Slov. gor. 177 2

Učenca za slikarsko obrt, ki je dovršil ljudsko šolo, iščem. Učenca znaša 150 K, ki se lahko plača v obrokih. Anton Bratkovič, slikarski mojster, Tezna 243, Maribor. 193

Hlapec ob enem poštni kočijaž, dobi službo pri c. kr. pošti Sv. Miklavž pri Ormožu. 188 3

Svinjske kože kupuje po najboljši ceni Marija Polz, trgovina z mešanim blagom 62 v Spielfeldu. 10-7

OVES

102 (Vilkom) 5-5

Ta težka vrsta ovsu uspeva v vsaki zemlji in se je dosedaj izkazala kot zelo ugodna, najplodovitejša, ki da tudi visoko in zelo dobro slamo za krmo. Ker se mora ta oves redko sejati, zadostuje 50 kg za oral. Odposilja se 25 kg za 9 K, 50 kg za 17 K, 100 kg 32 K z vrečo vred. Vzorci po 5 kg se pošiljajo franco, če se prej pošlje 3-20 K.

Oskrbništvo grada Golič pri Konjicah, Štajersko.

Na prodaj

je p. d. Mihevovo posestvo v Kotljah blizu trga Guštanj na Koroškem, obstoječe iz hlevov, novopozidane hiše z dvanaajstimi sobami, v katere se lahko sprejemajo koteljski letoviščarji. V kuhinjo je napeljana voda. Pri hiši je mlin in sadni vrt. Njiv, gozda in travnikov je skupaj 44 ha 86 a. Živine se lahko redi 30 repov. Več pove posojilnica v Spodnjem Dravogradu ki uraduje ob četrtkih od 9. do 4. ure. 194 5

CENE PRIMERNO NIZKE. DELO SOLIDNO IN SE V TEKU TEDNA IZGOTOVI. LIŠP NI TREBA ODSTRANITI ZA VSE V SNAZENJE :: IZROČENE STVARI SE JAMCI ::

H. VOLK

76 Šoštanj — Štajersko 6

Kemična pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko, se priporoča za snaženje vsakovrstnih oblek itd. ::

Špaga

za suho cepljenje trt

se dobi pri podpisanemu po K 3-60 kg. Ta je najfinejša, iz zanesljivo najboljše tvarine, ter kot najprimernejša od merodajnih strokovnjakov priporočena. 1 kg zadostuje za ok. 8000 ceplenk. Če se naroči najmanj 5 kg 144 pošlje se franco. 1

Leopold Pettovar Ivanjkovci pri Ormožu.

Pozor!

Kdor hoče za praznike ne samo lep, ampak tudi trpežen in fini

klobuk

po nizki ceni dobiti, naj ga kupi pri znanemu klobučarju

Francu Jankovič

192 v Vitanju. 12

Tam se najdejo klobuki vsake vrste in domačega dela.

Podobice

male in večje, zobčaste in gladke

dobite prav po ceni

v prodajalni Cirilove tiskarne v Mariboru.

Obhajilne podobice

so v 34 različnih vzorcih na prodaj.

Alojzij Pinter

trgovec v Slovenski Bistrici, priporoča celemu okraju vedno novo lepo zalogo vsakovrstnega blaga.

Za spomladni čas:

vsakovrstnega poljskega in vrtnega semena, pravo štajersko deteljno seme, travno seme itd., najboljše kose in motike za vinograde.

Dobiva se tudi:

Bartltonov prašek za živino, kakor vse druge reči, železnina, kovanje za nove stavbe itd. itd.

Zahvala.

Za izkazano sočutje ob smrti našega ljubljene otroka

STANISLAVE

kakor tudi za spremstvo pri pogrebu, izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najiskrenejšo zahvalo.

185

Žalujoča obitelj Voglar.

Oddaja stavbe

župnijskega gospodarskega poslopja na Ponikvi ob juž. železnici, obstoječega iz hlevov, skednja, kuhinje in kleti.

Us'mena zniževalna dražba se bo vršila dne 24. marca 1906, ob 9. uri predpoldne v občinski pisarni na Ponikvi. Stavba so bo oddala le enemu glavnemu podjetniku.

Izključna cena znaša: 12.300 kron.

Stavbeni operat, sestojec iz stavbenih načrtov, stavbenega dovoljenja, stroškovnika in stavbenih pogojev, je v pogled razporežen v občinski pisarni na Ponikvi vsak dan od 9.—12. ure dopoldne.

Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti 1230 kron varščine.

Občinski urad Ponikva ob juž. žel., dne 5. marca 1906.

Župan:

Josip Mlakar.

181 2

Za Marijine družbe

je dobila prodajalnica Cirilove tiskarne

krasne svetinje iz aluminija.

Od sedaj lahko vsakdo dobi tukaj tudi vsakovrstne druge svetinje.

Pri Šimonu v Konjicah

se dobivajo kakor vsako leto znana sveža in zanesljivo kaljiva vsakovrstna

semena za vrte in polja,

pet najboljših vrst pese ali runke, domače, štajerske in nemške luceree, kamentle in esparseto detelje, trava, nemška, italijanska, francoska in angleška, težek pohorski oves, ječmenjak, ameriki oves, Wilkom oves, jari ječmen, goli jeruzalemski ječmen za kavo, proso, rž, ajdo, fižol, z eno besedo — vsa semena in žita.

Kdor dobro seje, tisti dobro žanje.

Nadalje se priporoča popolnoma in dobro sortirana zaloga špacerijskega in kolonijalnega blaga in deželnih pridelkov, moka, met in otrobi iz Majdičevega mlina, žganje, slivovka, vinsko žganje, konjak, domači pridelek.

Kupim vse, kar je denarja vredno, posebno zlahno blago, kakor tudi staro železo, mesing, baker, vse po najvišji ceni. Nadalje: ščetine, kosti, vsakovrstno žito in domače seme, maslo, gobe, fižol itd.

Najboljše kovano rokodelsko in poljedelsko orodje.

Za obilno naročbo navedenega se priporoča z zagotovitvijo izvrstne postrežbe

100 4-1

Šimon Hrepevnik.

Pozor! Citaj! Bolnemu zdravje!

440 52-85

Pozor! Citaj! Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, bolezni iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo zganjajo male in velike gliste, odstranjujejo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolezni maternice in

madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: Peter Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 100, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 K. Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstanjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišič, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Citaj! Naroči! Ne bo ti žal.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medjatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19

XX sprejema: zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zava XX
XX rovanja zvonov proti poškodb; in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju XX
XX za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter po XX
XX streže na željo tudi s preglednicami in ceniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema XX
XX zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, XX
XX kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel. XX
XX Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost. XX

Glavno poverjenišvo za Spod. Štajersko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor. 14 21-5

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!

Častno priznanje
Maribor 1885.

Največjo izbiro

cvetličnega,
travnega,
deteljnega,
poljskega
in gozdnega
semenja

priporoča
v najboljši kvaliteti
povsod znana trgovina s
semenjem

M. Berdajs
v Mariboru

na Sofijinem trgu (na oglu
gradu).

Natančni cenik je zastoj
173 na razpolago. 10

Oklic!

Naznanjam, da prodajam izvrstno špecerijsko in ple-
teno blago kakor tudi železno posodo po najnižji ceni, n. pr.:

Surova kava v žakličkih po pošti	4 3/4 kg samo	K 11.—
Izvrstna kava po imenu Java	4 3/4 " " "	13.—
Vsak teden novo žgana kava	1 " " "	3.—
Najboljši čaj „Soucheng“	1/4 " " "	1'50

Vzorci za špecerijsko blago brezplačno.

Z najboljšo postrežbo se priporočam 712 18—11

Anton Korošec,

trgovina mešanega blaga v Radgoni
samo na Griesu pri murskem mostu,
v lastnem poslopiju.

Za spomladansko setev je

•Tomaževa žlindra•

najboljše in najce- Zvezdna znamka sploh, sočivja in travniki
nejše umetno gnojilo, v mokrotnih legah se
katero poseduje fosfo- v mokrotnih legah se
... rovo kislino. ... še v spomladi z naj-
Stern Marka boljšim uspehom z
Žitna polja kakor polja .. žlindro gnoje. ..

Paziti je na znamko, plombo in vsebino fosforove kisline.

Tomasove tovarne v Berlinu, zastopane po tvrdki

Trgovina z železnino „MERKUR“, P. Majdič, Celje.

114 Pri celih vagonih posebno znižane cene. 4—4

Za brežiški okraj prodajata tvrdki:

Uršič & Lipej ter Josip Boecio v Brežicah.

Posojilnica na Vranskem

registr. zadruga z neomejeno zavezo 176

ima rezervnega fonda nad 60.000 kron. Hranilne vloge
obrestuje po 4 1/4 % in plačuje rentni davek sama. Posojila
daje na osebni kredit po 5 1/4 % pri večjih, s pupilarno
varnostjo vknjiženih posojilih pa tudi po 5 %.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko
varovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba.
Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse
premičnin, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.
Vsa pojasnila daje: Glavni zastop „Croatia“ v Mari-
boru, Koroška cesta št. 50. 718 51—23

Zastopniki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice

Sv. Marka

Te glasovite in ne-
nadkriljive kapljice
sv. Marka se upo-
rabljajo za notranje
in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in
roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spaso-
nosno pri žlednih boleznih, ublažujejo katar, urejajo izmeček,
odpravijo naduho, bolečina in krče. Pospešujejo in zboljšujejo prebavo,
čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist
izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju.
Lečijo vse bolečine na jetrih in slezih ter keliko in ščipanje v že-
lodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te
kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu
ter ne bi smele manjkati v nobeni meštanski in kmečki hiši. Dobiva
se samo: Mestna lekarna, Zagreb, zato se naj naroču-
jejo točno pod naslovom: 488 20—9

Mestna lekarna, Zagreb

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dva-
najstorica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko do
stavljena na vsako pošto:

● 1 ducat (12 stekleno) 4 K.	●
● 2 ducata (24 stekleno) 8 K.	●
● 3 ducate (36 stekleno) 11 K.	●
● 4 ducate (48 stekleno) 14 60 K.	●
● 5 ducatov (60 stekleno) 17—K.	●

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati,
zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom
rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič,
učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija
Mamić, opankar; Zofija Vukelić, čivilja; Josip Seljanič, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Posojilnica v Makolah

vabi vse svoje zadržnike na

redni letni občni zbor

ki se bude vršil

v četrtek, dne 22. marca t. l. ob pol 2. popoldne
v lastnem domu

z naslednjim vspehom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za 1905.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Nasveti in predlogi.

Makole, dne 1. marca 1906.

195 2

Načelstvo.

Naznanilo.

Podpisani ne kupujem več za
g. Ružička, ampak za sebe in
koj proti plačam. 129 8 8

Štefan Rupp

pri Seršaku v Slovenski Bistrici.